

LIETUVIŲ KALBA (GIMTOJI)

2016 m. pagrindinio ugdymo pasiekimų pakartotinio patikrinimo užduotis

Rašymas

2016 m. birželio 9 d.

Trukmė – 2,5 val. (150 min.)

NURODYMAI

- Pasitikrinkite, ar nėra užduoties sąsiuvinyje tuščių lapų ar kito aiškiai matomo spausdinimo broko. Pastebėję praneškite vykdytojui.
- Pasirinkite **vieną iš trijų** 2–4 puslapiuose pateiktų rašymo **užduočių** ir parašykite nurodyto žanro 250–350 žodžių tekstą.
- Parašę suskaičiuokite žodžius ir paraštėje pažymėkite 250 žodžių ribą. Jei žodžių mažiau, parašykite jų skaičių.
- Naudokitės juodraščiui ir švarraščiui skirtais popieriaus lapais, pažymėtais mokyklos spaudu.
- Užrašykite savo vardą, pavardę ir rašymo užduoties pavadinimą švarraštyje.
- Pasilikite pakankamai laiko darbui perrašyti į švarraštį, nes juodraštis nebus tikrinamas.
- Rašykite aiškiai, įskaitomai mėlynai rašančiu rašikliu. Koregavimo priemonėmis naudotis negalima.
- Atiduokite vykdytojui ir švarraštį, ir juodraštį, kai baigsis ši patikrinimo dalis.

Linkime sėkmės!

Pasirinkite vieną iš trijų užduočių ir parašykite atitinkamo žanro 250–350 žodžių tekstą. Parašę suskaičiuokite žodžius, paraštėje pažymėkite 250 žodžių ribą, o jeigu žodžių mažiau, parašykite jų skaičių.

1 užduotis

Perskaitykite Janinos Degutytės eilėraščių.

[...] Neišduok dienos – ji patikliai
Priima tave į savo delnus.
(Kaip voratinkliai supančioja keliai.
Supa širdį begalinės deltos).

Paukščių lizdo, balto beržo neišduok.
Protėvių likimo. Kieto. Aklo.
Pilkas kaip dangus laukų akmuo, –
Jo po galva tam lauke užtektų...

Neišduok vilties ir nevilties...
Ranką baltai nežiniai ištiesk...

J. Degutytė. *Purpuru atsivėrusi*. Vilnius: Vaga, 1984

Sugalvokite temą ir parašykite tinkamą pavadinimą rašiniui. Rašydami rašinį atskleiskite savo požiūrį, remdamiesi pateiktu tekstu, asmenine, kultūrine patirtimi.

Jums gali padėti šie klausimai:

1. *Su kokiais iššūkiais susiduria žmogus ieškodamas savojo kelio?*
2. *Kokios vertybės svarbios siekiant savo tikslo?*
3. *Kodėl būtina tikėti savimi?*

Tikslas – samprotauti, atskleisti savo požiūrį.

Žanras – rašinys.

Pastaba: parašę nepamirškite suskaičiuoti žodžius ir paraštėje pažymėti 250 žodžių ribą. Jei žodžių mažiau, parašykite jų skaičių.

2 užduotis

Perskaitykite ištrauką iš pokalbio apie autoritetus.

Arvydas Šliogeris. Tiesiog neįsivaizduoju, kaip galima augti ir bręsti be autoriteto. Jau nekalbant apie tai, kad tokia žmogaus raida natūrali, jau vaikeliui autoritetas bus tėvas, mama, dar kas nors. O kai žmogus pasiekia rimtesnę brandą ir išeina už šeimos ribų, jis atranda naujus autoritetus. Alternatyva gali būti tik viena: arba tavo autoritetas yra šalia, arba jis kažkur „už horizonto“ – iš knygų, koks nors autorius, teorijų kūrėjas ar dar kas nors.

Visi mano autoritetai buvo „knyginiai“. Nuo pat vaikystės tėvas tiesiog įmetė mane į Antikos kultūrą, todėl tikrasis mano autoritetų panteonas buvo didieji senovės Graikijos ir Romos vyrai – politikai, karvedžiai arba rašytojai. Tiesą sakant, netgi dabar nelabai kas pasikeitė.

Deja, visuomenei svarbus darosi nebe autoritetas, o žvaigždė. Tai yra absoliučiai skirtingi dalykai. Jie neturi nieko bendra, aš drįsčiau netgi sakyti, kad tai yra priešingi dalykai.

Bernardinai.lt

*Žiniasklaidoje gausu nuotraukų, straipsnių apie muzikos žvaigždes, sportininkus, aktorius, šiaip kuo nors išgarsėjusius (kartais gal net skandalingai) žmones. Tik ar visus juos galime laikyti autoritetais? Parašykite atvirą laišką į jaunimui skirtą žurnalą ir išsakykite savo požiūrį, kokį žmogų laikytumėte autoritetu, ar apskritai jaunam žmogui reikia autoriteto. Rašydami savo požiūrį atskleiskite remdamiesi **įvestimi, asmenine, kultūrine patirtimi**.*

Tikslas – samprotauti, atskleisti savo požiūrį.

Adresatas – jaunimo žurnalo skaitytojai.

Žanras – atviras laiškas.

Pastaba: parašę nepamirškite suskaičiuoti žodžius ir paraštėje pažymėti 250 žodžių ribą. Jei žodžių mažiau, parašykite jų skaičių.

3 užduotis

Perskaitykite ištrauką iš interviu su filmo kūrėjais Simonu Naudžiumi ir Ernestu Samsonu.

Smagu, kai sužinai, kad jauni žmonės susiburia į komandą, kuri ima ir sugalvoja nufilmuoti dokumentinį filmą apie lietuvišką tapatybę, tradicijas bei etnokultūrą. Filmas „Semme“ (prūsiškai „žemė“) yra vienas iš programos „Veiklus jaunimas“ finansuojamų jaunimo projektų.

Kodėl apie etnokultūrą? Kuo ji jums svarbi? Kiek jos jūsų pačių gyvenime?

Simonas. Temą pasirinkome tokią, nes nuo mažumės domino mūsų šaknys, praeitis, tradicijos. Dokumentinis, nes norisi ne tik patiems pamatyti, bet ir kitiems parodyti, kokie įdomūs dalykai vyksta tėvynėje. Taip pat norime išsaugoti ir gyvai nufilmuoti žmones, kurie daug pasiekė savo veikla.

Ernestas. Etnokultūra – tai klausimai, kurie visad yra aplink mus. Matėme nemažai dokumentinių filmų apie etnokultūrą, bet norėjome parodyti savitą, jauną požiūrį į ją.

Laikas.lt

Parašykite straipsnį į interneto svetainę ir išsakykite savo požiūrį į tai, kokios patrauklios veiklos paskatintų jauną žmogų domėtis krašto kultūra, kuo galime būti įdomūs kitoms tautoms, kodėl svarbu išlaikyti savo autentiškumą.

*Sugalvokite straipsnio pavadinimą. Savo požiūrį atskleiskite remdamiesi **įvestimi, asmenine, kultūrine patirtimi.***

Tikslas – samprotauti, atskleisti savo požiūrį, pasiūlyti problemos sprendimo būdą.

Adresatas – jaunimo internetinės svetainės skaitytojai.

Žanras – straipsnis.

Pastaba: parašę nepamirškite suskaičiuoti žodžius ir paraštėje pažymėti 250 žodžių ribą. Jei žodžių mažiau, parašykite jų skaičių.